



**כניסת שבת:**  
 ירושלים: 16:24  
 ת"א: 16:38  
 חיפה: 16:28  
 באר-שבע: 16:42

**יציאת שבת:**  
 ירושלים: 17:39  
 ת"א: 17:41  
 חיפה: 17:39  
 באר-שבע: 17:43

## יריית פתיחה / אבישי פרי

### 1. מסר לעם-הפלאפל

כלומר: עצם מציאות הסירוב לקבלת התורה מיד האלוקים, היא-היא עצמה מהווה קבורה שלנו כעם יהודי. שכן, זו היא שתעצב אומתנו ותבדלה מכל עם ולשון אשר על-פני הארץ. היא, אגב, גם מביאה לעם הזה הצלחות מסחררות ודרמטיות שמותירות עמים רבים מאחור. ("המוח היהודי"). מכאן, ש"ש", איננו מיקום גיאוגרפי או שעה כל-שהיא. הוא מצב נתון.

זכור עם-הפלאפל הישראלי את מה שאולי שכחת ברבות השנים: התורה הינה המוצר הסגולי והמייחד של עם-הנצח. דיכוי מוצר זה הוא דיכוי עצמיותנו. לא פחות. אפילו באתר משרד החינוך הישראלי מופיעה אמרתו של רבי יהודה הלוי: "אין אומתנו אומה - אלא בתורתה!".

רואה אני בעיני במדינתנו הקטנטונת בית קברות המוני של ריבואות חיים. נכון, הם לא לוו בטקס רשמי של 'כבוד אחרון'. אין להם גם נחלת-עולם בחוות השקמים, ואפילו קול קינה ויללה סביבם לא נשמע.

אולם, העדר מיצוי המייחד של אישיותם היהודית, של עמנו - ערכי והגות התורה - הוא דיכוי אלים למבטא העצמותי שלהם - של עמנו המיוסר עד גוויעה. דיכוי זה פירושו - בלשון הקודש - "קבורה"!!

על הררי-סיני, בחסות מסך ענן וערפל וקול אלוקי רועם, נשמעת ההתראה האלוקית: "אם אתם מקבלים את התורה, מוטב, ואם לאו - שם תהא קבורתכם!". והעולם היהודי מבקש להבין: מהו "שם"; "פה" היה צריך להיות לכאורה הנוסח! פלא!

סגוליות ייחודית-בלעדית יש בו בעם התלאה: סגולת התורה. במה אפוא יתייחד בלעדיה? הלא היא נשמתו.

אפילו האיש הכי ארצי-ישראלי, הלא-הוא ראש הממשלה המנוח, אריאל שרון ז"ל, ידע ואף הצהיר מפורשות בקול הפאתוס שלו כי "בלי ישיבות - אין עם ישראל!". גם האיש ש"אהב לאכול" (אוהו אהב..), ידע שהאוכל הוא לא ערש-קיומו של העם הישראלי.

הוי-אומר: עם ישראל איננו עם-הפלאפל. מרכולתו היא תרבותו התורנית. הדבר כבר נחקק בתורה, שחור על גבי לבן, ערב מתן-תורה: "והייתם לי סגולה לי לכל העמים".

זה מה שיש לנו למכור לאומות ולעמים. אין לנו משהו אחר להתייחד בו. זהו-הוא פשר ההצהרה האלוקית בשעת ההוד של מתן-התורה - הרגע המכונן בתולדות האומה: "שם - תהא קבורתכם".

## השבוע בגליון:

4

ט' בשבט - חג לאילנות: ביקור בקיבוץ "שדות אליהו"

"האדם - עץ השדה"

3  
2

'תכנית ההתנתקות' 2014; בין אריק לביבי

הצוואה של שרון

3  
5

הגיליון יוצא לאור על-ידי

מכון "בלבבי" - יהדות מלב אל לב

גיליון "פרשניית השבוע" - לאנשים שחושבים קצת יותר.

עורך ראשי: אבישי פרי ומשפחתו. יועץ תוכן: יצחק העברי. לקבלת הגיליון - מייל המערכת: [abyisrael@gmail.com](mailto:abyisrael@gmail.com) פלא': 0504116867. לפרסומות והנצחות פנה לפל': 0527697719

**יריית פתיחה / אבישי פרי (המשך)**

צורב לי מאוד, על דור חדש של ביבי. על דורו של אריק אין בי כל טינה. הלא מניין לו לאיש-אדמה ערכי-שמייים? איך יעלה בהר ה' וראשו נטוע בנטיעות חג האילנות?

אך ביבי, יודע מעט. הכיר ערכי-יהדות. אך קול זה שלו נאלם. לא נשמע. איה-הוא? תוהה אני. מדוע נדם לו?

הצעיר הישראלי צמא הוא לדעת-אלוקים. מייחל למושיע בתחום. כי אין. קול רחש-בחש של בית-קברות עצוב ואלמותי נשמע ברחובות. קול דממה של יגון וצביטת-לב.

אמנם ראש הממשלה המנוח ביצע 'תכנית התנתקות' הרסנית מיישובי עוטף-עזה, אך גם ראש הממשלה הנוכחי לא מוותר. גם הוא מבצע בימים אלו 'תכנית התנתקות' של מדינת היהודים ממאצילי-רוחה: בני הישיבות ואוחזי המשנה. תכנית זו, המקבלת ביטוי באידיאה אקטיביסטית חסרת-צלם לגדיעת הלחם והחלב מאישי-תורה, היא עוון בל-יכופר.

משולה היא ממשלתנו לבוזזים החולפים בין הבתים העלובים ועושקים את הפרוטות הדלות האחרונות שעוד נותרו בהן. ממשלה זו התנתקה מכל רגישות וצלם-אנוש. אין לה טיפה של טאקט. פשוט בושה.

'תכנית התנתקות' זו כואבת לא-פחות מקודמתה; זה בגשם - זה ברוח.

\*\*\*

ברוח זו, התחוויר לי השבוע רעיון מבריק על מאמר המשנה באבות: "הרבנות מקברת את בעליה". על איזו רבנות מדובר וכי מהי פשרה של "קבורה" זו? - תמהים הכל.

לאור-האמור הדברים מקבלים אור מרתק: מדברת המשנה אפוא על רבנות המקדישה כל-כולה לכלל - על חשבון הרב הפרטי. כאשר מתוקף התפקיד האינטנסיבי הדורש לכבד בנוכחות כל אירוע וטקס מכובד במדינה, האיש נאלץ לוותר על התקדמותו האישית, ולדכא את הביטוי לאישיותו וכישוריו. כך יוצא, שעיצומה של רבנות מעין-זו, "מקברת" את בעליה בעוד היא מכווצת את אפשרות מיצוי הפוטנציאל האישי שלו עד-דק.

הרבנות - היא כמיהתנו. אין ספק בדבר. אבל רק כאשר היא מותירה את חיוניותו של הרב במקום. לא כאשר הוא נהיה איש ציבורי ובתוך-כך מעלים את פרטיותו מעל המסך.

**בעניין מצוות התלויות בארץ**  
בפירוש ה'תוספות' (פסחים ק"ג, ב דיבור המתחיל 'ואין לו בנימ') כתבו, כי יש על האדם לחזר ולהביא עצמו לידי חיוב - כפי שמצינו במשה שהיה תאב להיכנס לארץ ישראל בכדי לקיים מצוות התלויות בה (גמרא סוטה י"ד, א).

ויש להבין, מדוע לא תאב משה לקיים עצם מצוות יישוב הארץ, שזו מצווה בפני-עצמה - גם מבלעדי קיום המצוות הנוספות התלויות ביבולה?

ואין-לומר שהדבר תלוי במחלוקת הנודעה בין הרמב"ן והרמב"ם האם כיום הזה - שאין מצוות התלויות בארץ - ישנה מצוות יישוב הארץ בעצמה, או שמא זו כרוכה דווקא במצוותיה, שכן, אז ודאי שהיו מצוות התלויות בה.

אכן, לאחר התבוננות מועטה, אין כאן כלל שאלה: שכן, אין מדובר כאן בעצם החיוב, אלא באזכור המציאות שמשה היה תאב להוסיף חיל ולקיים עוד ועוד מצוות ובכללם אלו התלויות בארץ. וכמיהתו של משה, אכן הייתה לא-רק למצוות יישוב הארץ - אלא הרבה יותר מזו. ותמיהה זו - אין לה אפוא מקום כלל.

ברם, יש להבין לאור-זאת, האיך למדו התוספות לכל אדם מישראל ש"יש לו...". הלא לכאורה מדובר רק במשה רבינו שתר וחיפש אחר מצוות - ומלשון התוספות משמע כי מדובר בסוג של עניין ממשי - לפי הדין. ועיין.



## האדם - עץ השדה!

"האדם", מעידה התורה, "עץ השדה". מה ההקשר? ננסה להבהיר התמונה:  
עץ השדה זקוק להשקיה יומיומית. הוא לא יירגע מהשקיית האתמול. כל יום והשקייתו.  
לא רק העץ. גם האדם זקוק להשקיה מתחדשת מידי-יום. ההתרעננות היא לחם-חוקו.  
אילו לא יחדש האדם פעמיו מידי-יום, ילמד ויתבונן שוב, הוא נמצא בנסיגה ספונטנית. חד-וחלק.  
למעשה, זוהי בעצם ייעודה של תורת המוסר, במסגרתה עוצר האדם מידי ערב לדקות ספורות ועושה חושבים על מעשיו ביום שחלף - אם הולמים הם ועד כמה. היא באה לרענן את האדם - בכדי שיתקדם קדימה!  
בטוחני, כי אם האנשים היו עוצרים לעשות חושבים, העולם היה נראה אחרת, לגמרי.



## נקודה טובה.

### צוואתו של שרון

**שדה התעופה של קולומביה, תשמ"ח.**

שר התמ"ת אריאל שרון מגיע עם מאבטחיו למסע שגרתו באזור. המזוודה הנעלמת. בין היתר, נמצאים בה גם התפילין. "למסעותיו בחז"ל היה נוהג שרון ליטול עמו במזוודה תפילין", שח לי השבוע מאבטחו האישי.

**פעם אף התבטא בפניו האחרון:**

**"הקשב: כל מדינות ערב מתחמשות בקצב מחריד והכל יתועל נגדנו. אך מזה אינני חרד. אני חרד מהבורות: אני יודע מהם תפילין. בני לפחות ראו אותם. אך נבד" לא יראו " וודאי לא ידעו - מה הם תפילין. מזה הנני חרד!"**

**וזהי כנראה הצוואה האמיתית של ראש הממשלה המנוח!**



## ”שדות אליהו” מדברות

חג לאילנות: לרגל יום ט”ו בשבט, ביקר אבישי פרי בקיבוץ הפסטוראלי ועמוס עצי הפרי, ”שדות אליהו”, התפעם ורשם תובנות

איזה עצי-פרי שרק תרצו לראות, תמצאו בחצר משפחת אורן, שבפאתי הקיבוץ הדתי-צפוני ”שדות אליהו”. מצאתי שם - בין היתר: עצי רימונים, תפוזים, פפאיה, לימונים, פקאן, ועוד ועוד. עם-זאת, בט”ו בשבט אין כאן תכונה מיוחדת. ”התותים מגיעים מטורקיה”, מסבירה הגב’ אורן. ”מפירותינו ישנם רק את עצי הרימון וכן האגוזים”.

אווירה משכרת יש בו בקיבוץ הזה. ולא - לא רק בגלל הדשאים הירוקים-ירוקים שמרוויים כמעט כל מטר פנוי משטחו. בעיקר בגלל היותו עמוס בעצי-פרי רעננים ועסיסיים. ”דרך התות”, רק לדוגמא, נקראת הדרך המובילה לבית הכנסת המרכזי - בשל עץ תות המצוי בשיפולי השביל. יישוב זה משווה לעצמו מראה פסטוראלי בהיותו והוא נושק למעיינות יפהפיים עליהם צפים ברווזים, כשמעלינו חגים ללא-הרף שלל ציפורים מרהיבים שנראים לבן-כרך כלקוחים מגן-החיות האזורי.

בדרכנו חזרה מבית הכנסת פנינו לאבי משפחת אורן, רבי אברהם (85), המשמש מרצה לתלמוד כדי שינסה לתת לנו נופך משלו לאמרת התורה ”האדם עץ השדה”. מה ההקשר בין השניים? הקשינו.

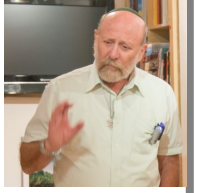
”העץ כולו אומר חיוניות”, מדגיש הרב אורן. ”תראה בעיניך את עץ הלימון; הוא כבר מפיק פירות, וחלקם כבר נושרים עוד רגע קט. לפניך גם עץ כמעט-מגולת. שואל אתה את עצמך: היחדש נעוריו? האמת היא שכן. עוד מעט תחלוף תקופה זו, יבוא האביב והנה העץ שב ומלבלב ומפיק פירות. הוי-אומר: העץ תמיד עסוק בלתת ושוב לתת. גם האדם משול לו בהיות ותפקידו הוא להעניק לאחרים ללא-הרף, במקביל כמובן להתקדמותו האישית. אסור לאדם להיות עסוק רק ביבולו של עצמו. זוהי אפוא התמונה היפה של ”האדם עץ השדה”.

”זהו פשר דבר התפילה”, ממשיך הרב אורן, ”ומפני חטאינו גלינו מארצנו. שכן, גלינו מהכרת הארץ והאדמה. זו מסייעת לנו להכיר את עצמנו ואת ייעודנו בעולם”. החכמנו.

בקיבוץ ”שדות אליהו”, קיבלתי המחשה לקשר של האדם לארצו. אפילו החלב שייך לתובתם של פרות הקיבוץ. ט”ו בשבט שמח.

## שני חיי שרון

מר שלמה זסרטייל, מנהל מוזיאון גוש קטיף בבירה, הכיר את שרון בשני פרקי חיים - כה קוטביים.



במאמר פרידה בלעדי לפרשני]ת השבוע' הוא מספר על הקונפליקט הכבד והבלתי-נתפס \*\*

ישנם הרבה רעידות קטנות שאדם עובר בחייו וישנם גם את היותר גדולות.

שתי טראומות ציבוריות מכוננות בחיי האישיים חוויתי עם שרון. האחת - במלחמת יום הכיפורים. אז לחמתי בחזית הדרום, כולל הקרבות הקשים על מתחמי המצרים ובפריצה לאפריקה, היו שעות וימים על סף ייאוש ובעיקר לראות כ”כ הרבה נפגעים משלנו וקרובים לידך. בתוך הקרבות שמעתי מידי פעם את קולו של מפקד האוגדה, אריק שרון, ובכל פעם שהיה נשמע בקשר הייתה התרוממות רוח בלתי מוסברת... לחברי הטובים היה נשמע כאלו... ובהחלט בשוך הקרבות חשתי כי חיי ניתנו לי במתנה. לעניין זה אריק היה שליחו של מקום לגאולת ישראל בימים אלו אותם חוויתי על בשרי. זאת לא אוכל לשכוח כל ימי! כ”כ אנו יודעים היטב על שאר פעולות נודעות יותר או פחות בהם בתקופה קצרה של פעילותו כמפקד גדוד ה-101, אז הרים את מורל צה”ל וממילא את מורל העם באותה תקופה אומללה של הפדיון...

אריק היה מבוני ההתנחלויות בא”י ששוחררה אחרי מלחמת ששת הימים. המפה היום הייתה נראית אחרת לולא אריק כשר החקלאות, או התשתיות, כשר הביטחון או כח”כ, הוא דחף ודחף ותרם רבות להצלחתנו.

מאידך, הייתי בין ראשוני המתיישבים בגוש קטיף בגני טל; הקמנו בתים, חממות, בתי ספר ובתי מדרשות על חולת הדיונות שרגל אדם לא התיישבה בהם מימי בראשית. חולות בתולים שלא הצמיחו עלה עליהם. וכשבאנו משפחות מכל גווי הקשת החברתית מכל עדות ישראל השבים לארצם והקמנו את אשר הקמנו - הכל בעזרת ה’ - וה’ הצליח דרכנו והיינו לפאר האימפריה החקלאית בארץ ובעולם (מעולם לפני כן לא גידלו גידולים אינטנסיביים על דיונות של חול, וודאי גם התיישבו בהם. וראה הפלא היה בעינינו כשיגרה יומיומית. בשלב מסוים אף התחילו לקנא בנו בהצלחתנו, גם יהודים וגם נוכרים ולא המקום להאריך בכל ההצלחות ובדרכם).

את ה”בשורה” המרה בנובמבר 2003 כשאריק הודיע על תכנית ה”התנתקות” - היה קשה לנו בכלל לתפוס ולהאמין את ששמענו. ודאי על האופציה שהדבר אכן יכול להתממש בשטח. עד שקרה, לא האמנו שזה יקרה. (חלקינו, גם היום - 9 שנים אח”כ טרם מאמינים שקרה הדבר הנוראי של עקירת ישובים יהודים מאדמת המולדת, כשהם נזרקים לאשפת ההיסטוריה והמשפחות החלוציות שהקימו יש מאין נאלצו לוותר על הכל ולהיות עד היום בגל האשפתות במקרים רבים).

את זה גם אני לא אוכל לשכוח כל ימי! ועל כך כבר נאמר ’זקנתו ביישה את בחרותו’ ומי אני שאשפוט?! תפילתי שריבונו של עולם ידריך ויכוון אותנו לשמור על שאר חבלי א”י מכל אויבנו בחוץ ובפנים.



### כוס תנחומים

מכון ”בלבבי” שולח תנחומים כנים לראש ישיבת מעיין גנים, רבי מרדכי עבאדי שליט”א, עם פטירת אחותו, הצדקת מרת בהירה, עליה השלום.

בעל הנחמות ינחמכם ולא תוסיפו לדאבה עוד!